

Wat is de meerwaarde van Kleurkeur ten opzichte van de gedragscode?

9 april 2025
Anthonie Stip – De Vlinderstichting

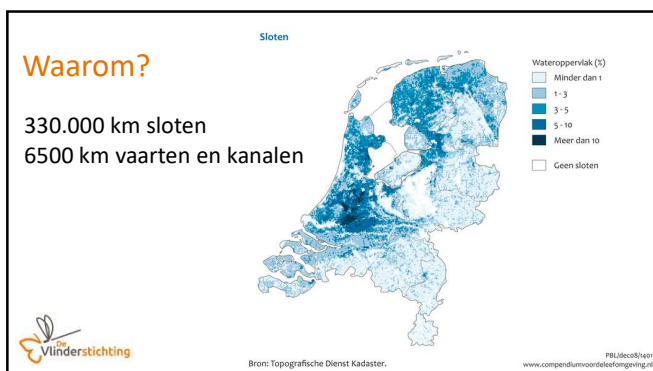

Wat is Kleurkeur?

- Certificaat voor ecologisch beheer, sinds 2019
- Ontwikkeld door De Vlinderstichting en Groenkeur
- Add-on op Groenkeur Groenvoorziening
- Kleurkeur: ecologisch beheer van bermen, dijken en groenstroken
- Sinds 2023: + Kleurkeur Blauw voor ecologisch beheer van watergangen
- Werkgroep experts: waterschappen, gemeente, aannemer, Sportvisserij NL, RAVON, FLORON, Groenkeur en De Vlinderstichting

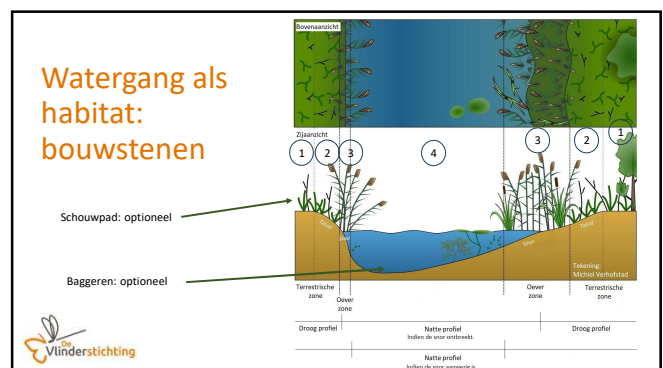

Uitgangspunten

- Biodiversiteit stimuleren
- Balans tussen ecologie, veiligheid en uitvoerbaarheid
- Ruimte voor maatwerk
- Habitatbenadering

Watergang als leefgebied

Glassnijder larve

Loos blaasjeskruid

Rietzanger

Snoek

Watergang als leefgebied (2)

Nest zandbij (taluds!)

Drijvend fonteinkruid

Waterleliemot

Kleine watersalamander

Gedragcode soortenbescherming waterschappen

- Gericht op beschermde soorten (ca. 230 + vogels, van de 45.000)
- Habitatbenadering of niet (keuze)
- HB Fasering: minimaal 25cm sparen van één snor, maar aanvullend voor diverse soorten aparte %
- Detaillering per soort voor: uitvoeringsperiode, %, frequentie etc
- Geen habitatbenadering, dan soortgebonden maatregelen
- Klepelen mag alleen in 5 uitzonderingssituaties

Gedragcode – klepelen uitzonderingssituaties

- Veiligheidsstroken langs openbare wegen en fietspaden **1,5 meter**
- Op ruwe ondergrond van verharde (dijk)taluds, stortsteen en andere steenbekleding
- Op **smalle onderhoudspaden** die niet breder zijn dan **drie meter** en waar de uitwijkmogelijkheden **fysiek begrensd** zijn over **grotere lengte**, zoals bebouwing en beplanting of gewassen
- **Steile dijktafuds** of dijken met **beperkte draagkracht**
- **Plasdrasoevers** langs (water-)wegen en onderhoudspaden, specifiek voor vegetaties die gedomineerd worden door **riet, lisdodde of liesgras** langs watergangen van **vier meter of breder**.

Wat houdt Kleurkeur Blauw in?

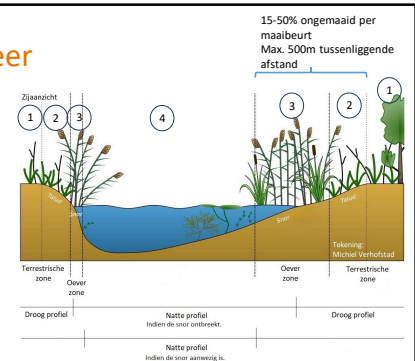
- **Beheerplan**: samenspel opdrachtgever en opdrachtnemer
- Uitvoering (zie volgende slide): **gefaseerd** beheer
- Personeel is **vakbekwaam** voor uitvoering van ecologisch beheer
- Ingezet maaimachines, maaikorven en dergelijke doen **aantoonbaar beperkt schade** aan fauna;
- Ecologische **monitoring**
- **Baggeren** van watergangen gebeurt zoveel mogelijk **ecologisch** (maatwerk)
- **Schouwpad** -> veiligheid. Waar het kan **ecologisch** beheer (maatwerk)
- een cyclus van **doen – leren – beter doen**

Gefaseerd beheer

Watergang is verdeeld in 4 bouwstenen:

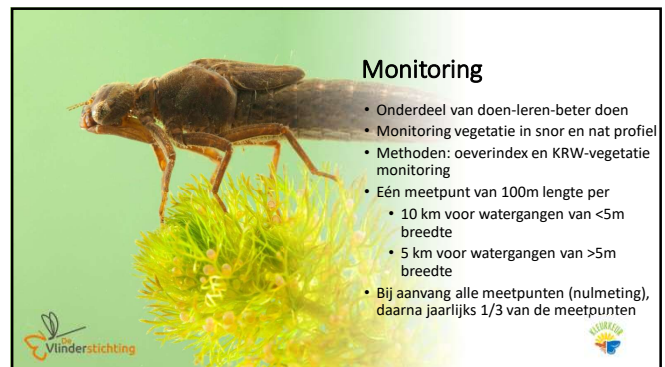
1. Schouwpad
2. Talud
3. Snor
4. Nat profiel

Maaisel, maaihoogte en meer

- Maaisel **afvoeren** binnen **5 kalenderdagen**
- Of maaisel lokaal **op hopen verwerken** (ook binnen 5 kalenderdagen)
- Voorkeur: zo snel mogelijk afvoeren
- Maaihoogte **5-15cm** boven maaiveld, **onder water 5-10 cm** boven waterbodembodem
- **Stop** werkzaamheden bij **zuurstofgebrek, slome of flauwe vis**
- **Voorkom omwoelen** van de waterbodembodem
- **Maai beurten** max 2, bij uitzondering 3 per jaar

Klepelen binnen 3 jaar

Effecten van nieuwe maaimachines toetsen

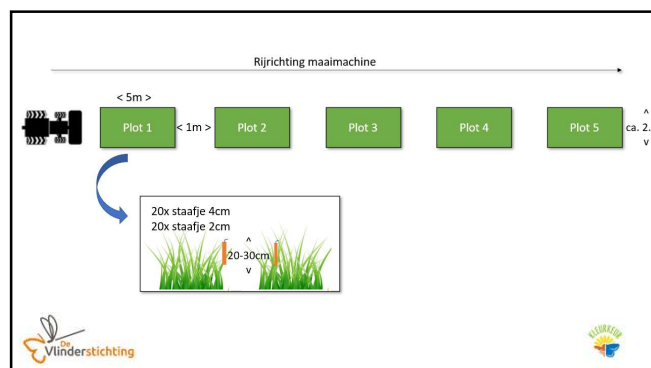
Toetsingskader ontwikkeld voor nieuwe maaimachines

- Insectentoets: staafjes bijenwas als model voor insecten, beoordelen hoeveel onbeschadigd blijven
- Maaiseltoets: als machine ook afvoert → beoordelen hoeveel maaisel achterblijft
- Toetsingskader goedgekeurd en operationeel

Beschadigde wasstaafjes a.g.v. maaien

Bron: Richner et al 2019

Resultaat toetsing

- Beter inzicht in ecologische effecten van maaimachines
- Onafhankelijk getoetst
- Beoordeeld door commissie
- Machinemodel getoetst (niet elk exemplaar)
- Toetsing geldig zolang machine onveranderd blijft

Vergelijking gedragscode en Kleurkeur Blauw

- Kleurkeur gaat over brede biodiversiteit, gedragscode <0,1% van alle soorten
- Stimuleren biodiversiteit centraal ipv schade voorkomen
- Habitatbenadering met ruimte voor maatwerk
- Monitoring is input voor beheerkeuzes en doelbereik
- Doen – leren – beter doen
- Uitvoering door vakbekwame mensen (ecologische bril)
- Getoetste machines
- Onafhankelijk geaudit

Hebt u vragen?

kleurkeur@vlinderstichting.nl

www.vlinderstichting.nl/kleurkeur

